

חידוש

ריפוי עצמי למפרקים

שיטה חדשה מביאה תקווה לחולי דלקת פרקים ניוונית • בשיטה זו משתמשים בחומרים נוגדי דלקת המיוצרים בגוף, שאותם מרכזים ומזריקים ישירות למפרק הנגוע < אריאלה איילון

חלבון נוסף, שמשמש מגן אידיאלי למ־ לחמה באינטרלוקין-1, אומר ד"ר מור־ גנשטרן.

בשיטת אורטוקין (המוגנת בפטנט) נלקח מהמטופל דם שמועבר למבחנות שבתוכן יש חרווי זכוכית. כשהחרוויים באים במגע עם הדרם, הם מפעילים את התאים האחראים לייצור החומרים הכי־ מיים המעכבים את התהליך הדלקתי. כעבור כמה שעות, שבמהלכן עובר הדרם תהליך של אינקובציה באותן מבחנות וחלבוני ההגנה מתרבים ומועשרים, נוצר סרום (המרכיב הנוזלי של הדרם) המכיל את החומר מרפא הדלקת. בשלב השני מפרידים את הסרום מהדרם, ומזריקים אותו למפרק הנגוע, שם הוא עוצר את המשך התהליך של שחיקת הסחוס. הטיי־ פול, שמאושר על ידי משרד הבריאות, כולל ארבע הורקות כאלה.

"הטיפול מיועד למי שלקו באוסטי־ אוארתריטיס בדרגה התחלתית או בני־ גונית", אומר ד"ר מורגנשטרן. "אחרי שנוטלים מהמטופל דם, מרבים במבחנה את החלבון המגן הזה, מעשירים אותו בחלבוני הגנה נוספים, והתוצר המוגי־ מר מוזרק חזרה לגוף ועוצר כאמור את הדלקת שגרמה לשחיקת הסחוסים", הוא מסביר. "בטימו של התהליך תשתפר התנועתיות, הכאב יפחת והדלקת תיע־ צר". צריך להרגיש שלא מדובר בתיקון הנזק שכבר התרחש, אלא רק בבלימה של המשך התפתחותו.

מחקר קליני שנערך בבית החולים של אוניברסיטת דיסלדורף השווה את יעי־ לות הטיפול בשיטת אורטוקין לתוצאות הריפוי שהושגו אחרי טיפול בחומי־ צה היאלרוניתי (שיטה שבה מזריקים את החומצה לתוך המפרקים, בעיקר מפרק הברך, והיא מצפה אותם ומביאה הקלה למשך כמה חודשים). במחקר נמצא כי מי־ שטופל באורטוקין דיווח על כאב בעוצמה פחותה לעומת המטופלים בחומצה היאלרוניתי. גם נוקשות המ־ פרקים ויכולת התנועה בקרב מטופלי האורטוקין השתפרו יותר בהשוואה למטופלים בקבוצה השנייה.

אבל ישנן הסתייגויות: "השיטה הוצגה בפניי אבל ללא תימוכין מחק־ ריים", אומר פרופסור דן כספי, מנהל המכון הראומטולוגי במרכז הרפואי איכילוב. "טרם נעשו ניסויים שמהם עולה בוודאות יעילות גישה טיפ־ לית זו". •

אוסטיאוארתריטיס, או דלקת מפרקים ניוונית, היא מצב המתבטא בשחיקת הסחוס במ־ פרקים ובעצמות השלד הסמו־

כות להם. "לפחות מחצית מהאוכלוסייה בגילאי 50 ומעלה סובלים לפחות במפרק אחד: הירך, הברך, הכתף, אצבעות כף היד או הרגל ועמוד השדרה", אומר ד"ר דוד מורגנשטרן, אורתופד בכיר מהמרכז הר־ פואי מאיר ומומחה לרפואת ספורט במכון וינגייט.

באחרונה אושר בישראל טיפול חדש לעצירת השחיקה של הסחוס, והוא מעו־ רר תקווה בקרב החולים. "מדובר בשיטת אורטוקין, שפותחה בגרמניה ומבוססת על עיקרון הריפוי העצמי של הגוף", מסביר ד"ר מורגנשטרן, המיישם את הגישה הטיי־ פולית הזו במרכז מעגלים בתל־יזחק.

מחלת המפרקים נגרמת מסיבות ביולוגיות, כשהשחקן הראשי הוא החלבון אינטרלוקין-1, הידוע כמאיץ של התהליך הדלקתי של מערכת החיסון. "ברם מיוצר

צילום: שאטרסטוק, סי. די. בוק, פיטוט טו גו